

DOOR ZETTEN

SCHAAK MAAR RAAK!
ACADEMY

09
24

VOOR JEUGDIGE SCHAKERS & SCHAAKSTERS

met uitleg, tips & trucs, schaakpuzzels,
boeken- & filmtips, leuke & bijzondere
schaakproducten en natuurlijk Taco,
Leo, Sophie, Hashimashi & Huub

IN DEZE UITGAVE ...

04

GEEF NOOIT OP

05

DOORZETTEN

07

LEO VERTELT

08

NINJA-TRUCS
IN DE
OPENING

10

OPENINGEN
ZOEKEN

11

GROOTMEESTER
BLUNDER

12

VEEL LEREN MET
WEINIG STUKKEN

14

2
WERELD
KAMPIOENEN

15

MAT IN ?

16

OUD, MAAR GOUD

18

SPEUREN
MET
SOPHIE

19

VAN KLEUR
VERANDEREN

20

WAT EEN PARTIJ!

22

DE 4 TACO'S

24

OPLOSSINGEN

26

OEPS!

© 2024, Schaak maar raak! Academy - uitgegeven in eigen beheer - alle rechten voorbehouden.

Deze uitgave mag alleen compleet en in ongewijzigde vorm worden gedeeld en verspreid. Dit mag zowel geprint als in elektronische vorm. In alle overige gevallen dient er eerst schriftelijke toestemming te worden verkregen van de uitgever.

GEEF NOOIT OP

Kijk maar eens goed naar de stelling in *diagram 01*. Wit heeft een Toren meer, maar zwart heeft maar liefst 3 pionnen die allemaal kunnen promoveren.

Wit heeft de zwarte Koning echter een beetje in het nauw gedreven en kan nu remise maken. De zwarte Koning staat schaak en als deze naar b8 gaat verliest zwart door Tg8 mat. Maar als de Koning naar a6 gaat kan wit weer schaak geven met Lb5 en zo op en neer blijven gaan tussen b5 en c6 ... ofwel: eeuwig schaak!

Maar hier bedacht de witspeler dat geef nooit op ook wil zeggen dat je nooit de hoop op moet geven dat je nog kunt winnen.

Na 1. ..., **Ka6** speelde wit 2. **Lb5+** en zwart vervolgde met 2. ..., **Kb7**. Maar nu volgde de verrassende zet 3. **La6+!!** (*diagram 02*).

Een zet waar je niet zo snel naar zult kijken, maar die ontzettend sterk is. De zwarte Koning kan nog steeds niet naar b8, vanwege Tg8 mat. Zwart moet dus wel slaan, 3. ..., **Kxa6**.

Zie jij al hoe wit ineens helemaal gewonnen staat?

Wit speelde 4. **Kc6**. Nu kan de zwarte Koning niet meer weg van de rand van het bord.

Zwart vervolgde met 4. ..., **g1D**.

Wit geeft nu mat in twee zetten, te beginnen met de prachtige zet 5. **Ta5+!!** (*diagram 03*).

Zwart moet de Toren wel slaan, 5. ..., **Lxa5**.

Maar nu is het mat door 6. **b5#**.

Een prachtige slotstelling waar wit met alleen nog een pion mat geeft. De zwarte Dame, Loper en twee bijna gepromoveerde pionnen kunnen dit geen van allen voorkomen.

Zo lang er dus nog een pion is, zijn er nog kansen ... ofwel: geef nooit op!

REDACTIE

Huub v.d. Logt

Leo Leeuw

Sophie Krul

Taco

Hashimashi

DOORZETTEN

Een nieuw schooljaar gaat beginnen (of is al begonnen) en voor velen van jullie dus ook een nieuw schaakseizoen. Of je nu af en toe of heel veel schaakt, het net geleerd hebt of al heel goed kunt schaken, voor jullie allemaal is er ook weer een geheel nieuwe editie van "DOOR ZETTEN". Dit is de achttiende uitgave van "DOOR ZETTEN" sinds de start in december 2020.

Wie eerdere uitgaven heeft gemist kan deze altijd nog downloaden op: <https://schaakmaarraak.nl/doorzetten/>

In deze editie van "DOOR ZETTEN" zijn natuurlijk weer een heleboel vertrouwde onderwerpen te vinden, want ook Taco, Leo, Sophie en Hashimashi zijn terug van vakantie.

Samen hebben we ons best gedaan om weer heel veel leuke en leerzame artikelen te schrijven.

Wij, Taco, Sophie, Leo, Hashimashi en Huub, wensen iedereen weer veel schaakplezier toe met deze achttiende uitgave van "DOOR ZETTEN" en natuurlijk ook heel veel plezier gewenst in jullie nieuwe schooljaar!

*Hashimashi, Taco,
Sophie, Leo & Huub*

Stuur je reacties en ideeën naar info@schaakmaarraak.nl.
De volgende uitgave verschijnt op **15 december 2024**.

VOOR
SCHAAK**SP**EL
SCHAAK**SP**ORT
ÉN SPELEND LEREN

De producten van **Chess for Fun** zijn zowel bedoeld voor de beginnende als gevorderde schaker/schaakster. Jong en oud kunnen samen plezier beleven met de bijzondere schaakvarianten. Tevens zijn een aantal van de schaakproducten uitstekend geschikt om al spelend (beter) te leren schaken.

Chess for Fun schaakproducten zijn voor thuis, voor op school, voor de schaakclub én zijn originele kado's!

KIJK SNEL OP: [SCHAAKMAARRAAK.NL](https://schaakmaarraak.nl)

 Bloemersmastraat 40
9822 AD Niekerk

 06 30796868

 info@schaakmaarraak.nl

 schaakmaarraak.nl

LEO VERTELT

PAARD v LOPER

Leo Leeuw is al vele jaren een trouwe (schaak)vriend en samen hebben we al heel wat meegemaakt. Op zijn geheel eigen manier verteld hij over van alles dat hem opvalt in de (schaak)wereld.

Uit eigen ervaring weet ik dat zijn tips en ideeën soms vreemd klinken, maar vaak wel helpen om (nog) beter te gaan schaken. Laat je daarom verrassen door wat hij deze keer weer te vertellen heeft!

Een van de vragen die ik heel vaak krijg is welk stuk nu beter is, het Paard of de Loper. Ze zijn beide 3 punten waard, maar ze zijn ook heel verschillend. Een Loper kan maar naar de helft van alle velden, want de Loper kan nooit op een veld van een andere kleur komen, maar de Loper is wel heel snel als er geen andere stukken in de weg staan. Een Paard is bijzonder omdat het over andere stukken heen kan springen, maar een Paard kan weer niet zo snel van de ene kant van het bord naar de andere kant.

Beide stukken hebben hun voor- en nadelen. Het juiste antwoord is dan ook dat het heel erg van de stelling op het bord afhangt welk stuk je beter kunt gebruiken.

In een stelling waar er ruimte is voor de Lopers om lekker te rennen zijn ze heel sterk, vooral als je nog twee Lopers hebt. Maar als de Lopers niet lekker kunnen rennen zijn het juist vaak de Paarden die nog vrolijk overal tussendoor kunnen springen.

Eigenlijk is het in het gewone leven ook zo. Iedereen heeft zijn eigen kwaliteiten, dingen waar hij of zij goed in is. Het hangt er van af waar je bent en wat je doet of jouw kwaliteiten op dat moment van pas komen.

Als je samen met iemand op een onbewoond eiland terecht komt dan heb je meer aan iemand die handig is dan aan iemand die heel goed kan zingen.

Maar iemand die goed kan zingen komt weer goed van pas bij de musical op school.

Denk dus nooit "wat is beter of slechter", maar bedenk wat op dat moment het meeste van pas komt. Wat je vandaag niet nodig hebt, kun je morgen misschien juist heel hard nodig hebben.

Wees blij met je eigen kwaliteiten, maar ook met die van anderen. Net als de Paarden en Lopers op het schaakbord, die beide nodig zijn.

NINJA-TRUCS IN DE OPENING

Hallo beste schaakvrienden. In deze editie van "DOOR ZETTEN" ga ik je weer een aantal speciale Ninja-trucs laten zien die allemaal te maken hebben met de opening.

In de vorige editie heb je al een paar goede Ninja-trucs geleerd. Hopelijk komen ze je een keer van pas. Deze keer heb ik twee prachtige Ninja-trucs voor je, die zeker het bekijken waard zijn.

Heb je al zin gekregen om naar de eerste Ninja-truc te gaan kijken?

01

1. NINJA-TRUC ZWART

De eerste Ninja-truc kun je gebruiken in een opening met de fraaie naam Caro-Kann. In deze opening speelt zwart na **1. e4, c6**. Na **2. d4** volgt dan **2. ... , d5**. Het kan dan verder gaan met de zetten **3. Pc3, dxe4 4. Pxe4, Pf6** (diagram 01).

Wit kan nu ofwel slaan op f6, of **5. Pg3** spelen. Na **5. ... , h5** is **6. h4** goed, maar heel vaak speelt wit de minder goede zet **6. Lg5**. Zwart vervolgt dan met **6. ... , h4** (diagram 02). Waar moet het witte Paard nu heen? Het gaat liever niet naar e2, maar het kan nu niet naar e4 want daar wordt het geslagen.

Veel witspelers kiezen dan ook voor **7. Lxf6** omdat ze na **7. ... , exf6** dan met het witte Paard naar veld e4 willen.

Maar echte Ninja's doen vaak juist heel andere zetten dan je zou verwachten. Zwart speelt **7. ... , hxg3!** (diagram 03).

Wit moet nu zijn Loper redden en speelt **8. Le5**.

02

03

Zwart slaat op h2 met, **8. ... Txb2**. Wit moet wel slaan en speelt **9. Txb2** (diagram 04).

Wit denkt nu dat zwart wel terug zal slaan met 9. ... , gxf2 maar niets is minder waar. Het is tijd voor een paar flitsende Ninja-zetten.

Zwart speelt **9. ... Da5+!** en na **10. c3** volgt **10. ... Dxe5+!** (diagram 5).

Wit moet de zwarte Dame slaan, maar na **11. dxe5** volgt **11. ... gxf2** (diagram 6).

Als je nu goed kijkt zie je dat wit de zwarte h-pion niet meer kan tegenhouden. De zwarte h-pion gaat promoveren en dan heeft zwart weer een Dame terug na bijvoorbeeld **12. Pf3, h1D**. Maar zwart staat ook nog een heel stuk voor en heeft een Loper meer.

Een leuke Ninja-truc toch? Zullen we er nog een bekijken?

Nu kijken we naar een Ninja-truc voor wit.

2. NINJA-TRUC WIT

Ook voor wit zijn er Ninja-trucs na **1. e4** als zwart iets anders speelt dan **1. ... e5**.

Deze keer kijken we naar een Ninja-truc als zwart een fianchetto speelt. Een fianchetto is een moeilijk woord uit het italiaans. Het wil eigenlijk alleen maar zeggen dat je een Loper op de langste diagonaal plaatst in de opening.

Voor wit kan dat dus na **1. b3** en **2. Lb2**, of **1. g3** en **Lg2**. Voor zwart kan dat na: **1. ... g6** en **2. ... Lg7** of **1. ... b6** en **2. ... Lb7**.

Hoog tijd om te kijken naar de Ninja-truc voor wit!

Na de veel gespeelde zetten **1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Pf3, d6 4. Lc4** (diagram 7), is **4. ... Pf6** de goede zet voor zwart maar soms speelt zwart eerst **4. Pd7**.

Na deze zet moet je als echte Ninja meteen toeslaan! Wit speelt daarom **5. Lxf7+!** (diagram 8).

Daar zal zwart vast niet op gerekend hebben, maar wat doet wit als de zwarte Koning gewoon de witte Loper slaat met **5. ... Kxf7?**

04

05

06

07

08

09

Na 5. ..., **Kxf7** komt het witte Ninja paard in actie, **6. Pg5+** (diagram 9).

Zie je al dat deze Ninja aanval weer een succesvolle aanval is?

Laten we stap voor stap kijken wat er kan gebeuren.

Na 6. ..., **Kf6** is 7. **Df3#** mat.

Na 6. ..., **Kf8** wint 7. **Pe6+** de zwarte Dame.

Na 6. ..., **Ke8** speelt wit 7. **Pe6** (diagram 10) en ook nu wint wit de zwarte Dame.

10

Hopelijk heb je weer wat opgestoken van deze twee Ninja-trucs.

Misschien heb jij wel je eigen Ninja-trucs. Als dat zo is, stuur me dan een berichtje want ook ik leer nog graag nieuwe Ninja-trucs.

Sayonara ... tot de volgende keer!

OPENINGEN ZOEKEN

Er zijn heel veel openingen waaruit je kunt kiezen als je een schaakpartij speelt. Al deze openingen hebben een eigen naam. Vaak werd deze naam gekozen door het land, de plaats of de streek waar een opening voor het eerst of veel gespeeld werd.

Kun jij alle namen van de openingen vinden in deze woordzoeker-puzzel?

CATALAANS

SCANDINAVISCH

ENGELS

SCHOTS

FRANS

SICILIAANS

HOLLANDS

SLAVISCH

ITALIAANS

SPAANS

RUSSISCH

WEENS

Oplossing op pagina 24.

Y	S	T	H	J	E	O	B	H	K	K	D	D	Q	I
Z	I	C	S	I	C	I	L	I	A	A	N	S	N	K
F	E	V	H	W	S	A	S	J	S	U	N	K	T	Y
S	L	K	W	O	E	G	S	L	A	V	I	S	C	H
V	Q	N	S	O	T	E	P	X	W	L	P	D	C	T
R	C	F	J	D	M	S	N	K	K	V	Z	T	W	D
U	G	X	M	U	Q	U	X	S	S	P	A	A	N	S
S	P	V	Q	F	M	V	E	N	G	E	L	S	J	M
S	S	D	H	O	L	L	A	N	D	S	I	I	F	K
I	U	C	A	T	A	L	A	A	N	S	O	K	W	Z
S	Z	A	Z	V	E	E	P	L	P	P	O	H	O	Y
C	X	D	J	J	Q	G	T	D	P	A	G	Z	A	U
H	B	S	C	A	N	D	I	N	A	V	I	S	C	H
Q	N	R	E	T	K	G	H	E	Q	F	R	A	N	S
R	B	L	O	H	I	T	A	L	I	A	A	N	S	D

GROOTMEESTER BLUNDER

01

In juli dit jaar speelden in een online schaaktoernooi voor super grootmeesters Fabiano Caruana (wit) en Alireza Firouzja (zwart) tegen elkaar. Beide behoren tot de top 10 van de wereld.

Na de zetten 1. c4, c6 2. Pf3, d5 3. g3, Lg4 4. Pe5, Lf5 5. Db3, Db6 6. cxd5, Dxb3 7. axb3 speelde zwart nu de foute zet **7. ..., Le4?** (diagram 01). Beter was geweest om 7. ..., Lxb1 8. Txb1, cxd5 te spelen.

Wit speelde **8. dxc6!**. Nu was 8. ..., Pxc6 het beste geweest voor zwart, maar zwart beging een grote blunder met **8. ..., Lxh1??** (diagram 02).

Wit staat een volle Toren achter, maar alsof dat nog niet genoeg was gaf hij nu ook zijn tweede Toren weg, met **9. Txa7!**

Zwart moet wel slaan met **9. ..., Txa7**. Maar na **10. c7** is mat niet meer te voorkomen (diagram 03). De witte pion bereikt na slechts 11 zetten de overkant en zal promoveren naar een Dame.

Zoals je ziet kan het dus zelfs de allerbeste schakers van de wereld gebeuren dat ze een mega-blunder begaan en na slechts 10 zetten kunnen opgeven.

Het is natuurlijk wel slim om even goed te uit te zoeken wat je fout deed als je zoiets gebeurt, want dan kun je het een volgende keer voorkomen. Ik denk dan ook niet dat Firouzja deze fout nog ooit zal maken.

02

03

LEZEN, SPELEN & LEREN

BESTELLEN:

<https://www.boekenbestellen.nl/boek/speurtocht-naar-de-gouden-koning>

VEEL LEREN MET WEINIG STUKKEN

Als er veel stukken op het bord staan is het vaak lastig om te zien wat er allemaal mogelijk is. Het is dan ook verstandig om dat stap voor stap te leren en juist te beginnen met heel weinig stukken op het bord.

Daarom hier de eerste aflevering van “Veel leren met weinig stukken”.

01

Met maar 6 stukken op het bord lukt het je vast wel om te ontdekken hoe wit hier op een heel slimme manier kan winnen.

Wit is aan zet en heeft een stuk meer. De zwarte Koning lijkt heel goed te staan, want zwart dreigt met Tb1# mat te geven.

Maar als je goed kijkt zie je ook dat de zwarte Koning niet meer naar zoveel velden kan.

Welke zet zou jij spelen met wit?

02

Maar 5 stukken op het bord. Toch kan wit, die aan zet is, met een slim trucje een winnende stelling bereiken.

Kijk ook hier goed naar de zwarte Koning. De zwarte Koning kan niet meer naar zoveel velden toe. Kun je daar gebruik van maken?

Welke zet zou jij spelen met wit?

03

Weer 5 stukken op het bord. Wit kan alleen winnen als ofwel het zwarte Paard geslagen kan worden, of als de witte pion kan promoveren.

Het zwarte Paard staat erg vervelend in de weg, want nu kan de pion niet doorlopen.

Zie jij hoe wit dat kan oplossen?

Welke zet zou jij spelen met wit?

5 Stukken op het bord. Het lijkt vrijwel onmogelijk voor wit om te winnen, want als de pion de overkant bereikt kan zwart altijd met zijn Toren het nieuwe stuk slaan en dan kan wit niet meer winnen.

Of is er toch nog iets verrassends mogelijk?

Welke zet zou jij spelen met wit?

04

Slechts 6 stukken, Lopers op verschillende kleuren velden en ieder nog slechts één pion. Dit moet toch wel remise zijn, of toch niet?

Welke zet zou jij spelen met wit?

05

Met slechts vijf stukken op het bord en geen pionnen meer om te promoveren lijkt dit misschien remise.

Maar met beide zwarte stukken op de witte velden en een witte Loper die ook op een wit veld staat is er misschien toch nog iets mogelijk.

Welke zet zou jij spelen met wit?

06

Oplossingen op pagina 24.

ANTWOORDEN

01. _____

02. _____

03. _____

04. _____

05. _____

06. _____

2 WERELDKAMPIOENEN

Als twee van de allerbeste schakers aller tijden en beide tevens ex-wereldkampioen elkaar ontmoeten op het schaakbord dan kunnen er bijzondere dingen gebeuren.

Dat was recentelijk ook het geval toen Vishy Anand (wit) en Magnus Carlsen (zwart) tegen elkaar speelden.

Na een spannende partij was de stelling in *diagram 01* bereikt en zwart was aan zet.

Als zwart nu 1. ..., c1D?? zou spelen, dan was het na 2. De3+!!, Kc2 3. Dxd3+!!, Kxc3 pat!

Natuurlijk zag Magnus Carlsen dit en moest zelfs even lachen toen deze stelling was bereikt. Maar daarna speelde hij de prachtige zet **1. ..., c1P+!!**.

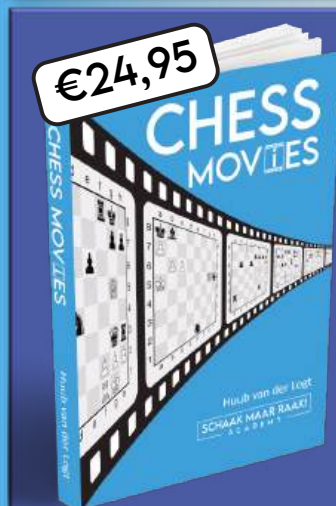
Wit speelde **2. Ka3** en zwart vervolgde met de volgende pion die wil promoveren, **2. ..., c3** (*diagram 02*).

Er volgde **3. Db6, Pe2** en wit gaf op (*diagram 03*).

Het is voor wit onmogelijk om de dappere zwarte c-pion tegen te houden. Deze pion zal dan ook met de hulp van de zwarte Koning, het zwarte Paard en de zwarte Loper eenvoudig promoveren.

Zo zie je maar weer dat zelfs als je geen Dame meer hebt er nog volop kansen kunnen zijn, zeker als je nog een dappere vrijpion hebt die lekker aan de wandel kan gaan.

Formaat : 21 x 29,7 cm.
Omvang : 292 pagina's

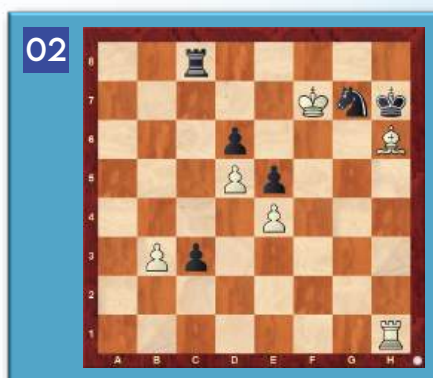
BESTELLEN:

<https://www.boekenbestellen.nl/boek/chess-movies>

In alle stellingen is wit aan zet en kan zwart in één of meer zetten mat worden gezet. Maar net als in een echte schaakpartij staat er niet bij in hoeveel zetten je mat kunt zetten.

Voor een mat in één zet krijg je 1 punt, voor een mat in twee krijg je 2 punten etc. In totaal kun je 16 punten behalen. Bij de antwoorden op *pagina 25* kun je zien hoeveel punten je hebt behaald. Lukt het jou om 10 of meer punten te scoren?

De oplossingen staan op *pagina 25*.

MAT IN ?

ANTWOORDEN

- 01. _____
- 02. _____
- 03. _____
- 04. _____
- 05. _____
- 06. _____
- 07. _____
- 08. _____

OUD, MAAR

GOUD

MET SOPHIE KRUL

Sophie Krul was toe aan een nieuwe uitdaging. Na haar serie "Schaakpraat" zal ze vanaf deze editie jullie iedere keer meenemen naar prachtige partijen en stellingen uit het verre verleden. Daarom ook de titel "Oud, maar goud".

Laat je verrassen door alles wat schaakdetective Sophie Krul voor ons heeft weten te vinden.

Ergens rond 850, dus meer dan 1500 jaar geleden, was er een arabier die het schaakspel een prachtig spel vond. Hij bedacht een aantal schaakpuzzels die te mooi zijn om niet met jullie te delen.

Deze Arabische schaker had de prachtige naam Abu Naim Al-Khadim. Dankzij hem kunnen wij nu genieten van een paar gouden schaakpuzzels.

In *diagram 01* is wit aan zet. Het lijkt erop dat wit een héél slimme zet kan spelen, namelijk **1. D_{xg4}** want na **1. ..., f_{xg4}** **2. T_{xh5}** heeft wit een stuk gewonnen en staat een Toren voor (*diagram 02*).

Maar zo simpel is het niet. Zie je al hoe zwart kan winnen?

Heel goed zwart speelt inderdaad **2. ..., g5** en sluit de witte Toren in. Maar wat nu als wit **3. h_{xg4}** speelt? Wit wil met de Toren naar h3 en zo de zwarte pionnen tegenhouden.

Zwart heeft echter ook hier een heel slimme oplossing voor. Eerst speelt zwart **3. ..., b3**, maar na **4. a_xb3** slaat zwart níét terug. In plaats daarvan speelt zwart **4. ..., a3!** (*diagram 03*).

De zwarte pion is niet meer te stoppen en zal in twee zetten promoveren waarna zwart eenvoudig zal winnen.

Heb je de smaak al een beetje te pakken? Mooi zo, want er is nog meer. Misschien ken je de volgende stelling zelfs al, want deze is terug te vinden in een heleboel schaakboeken.

04

Zwart dreigt op vele manieren de witte Koning mat te zetten. Als wit wil winnen moet hij dus heel snel overgaan tot actie.

Je zou het misschien zo niet zeggen, maar wit zet de zwarte Koning in drie zetten mat (*diagram 04*).

Het helpt dat we weten dat zwart ook mat kan geven, dus iedere zet van wit moet schaak zijn, zodat de zwarte stukken niet de tijd hebben om de witte Koning mat te zetten.

05

Wit begint met **1. Ph5+!**. Zwart moet wel **1. ..., Txh5** spelen. Nu volgt de prachtige zet **2. Tg6+!**. Wederom heeft zwart geen keus en moet wel **2. ..., Kxg6** spelen.

Maar nu geeft wit mat met **3. Te6#** (*diagram 05*).

Ben je al onder de indruk van hoe goed Abu Naim Al-Khadim kon schaken?

06

Ook in *diagram 06* staat de witte Koning bijna mat. Toch is het de zwarte Koning die in een paar zetten mat gezet zal worden.

Wit speelt **1. Th7+**. Zwart kan alleen maar **1. ..., Kg8** spelen. Na **2. Pf6+, Kf8** moet wit even slim te werk gaan.

De enige goede zet is **3. e7+**, waarna zwart wel **3. ..., Pxe7** moet spelen.

Nu is het niet zo lastig meer, maar dan moet je wel heel goed kijken! Zie jij al hoe wit nu in twee zetten de zwarte Koning mat zet?

07

Wit speelt **4. Tf7+!** (*diagram 07*). Ook nu heeft zwart geen keus en moet wel de witte Toren slaan met **4. ..., Pxf7**.

Maar na **5. Pe6#** is het een prachtig mat (*diagram 08*).

Ik hoop dat je een beetje heb genoten van de prachtige schaakkunsten van Abu Naim Al-Khadim.

08

In de volgende edities komen nog veel meer prachtige oude schaakstellingen en partijen aan bod. Misschien niet zo oud als deze, maar in ieder geval meer dan honderd jaar oud.

Ik wens jullie veel schaakplezier en tot ziens!

SPEUREN MET SOPHIE

ANTWOORDEN

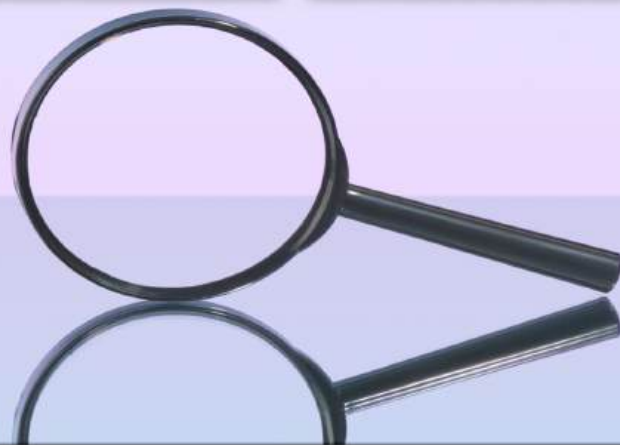
01. 1. , ..

2. , ..

02. 1. , ..

03. 1. , ..

2. , ..

Hallo beste schaakspeurders.

Vorige keer speurden we naar manieren om een pion te laten promoveren. Deze keer speuren we naar ontsnappingsen als de ander een fout maakt in een gewonnen stelling.

De oplossingen staan op *pagina 25*.

01

Het overkomt ons allemaal wel eens als we een partij schaken. We maken ofwel zelf een fout, of de ander is gewoon veel beter en we komen helemaal verloren te staan.

Bedenk dan altijd dat de ander ook een blunder kan maken en je dus altijd moet blijven opletten naar kansjes die af en toe opduiken.

Kijk maar eens naar *diagram 01*. Wit staat een Dame voor en kan zelfs in twee zetten mat geven met: 1. Tc4+, Pf4 2. Dh3#.

Maar wit speelde **1. Txf6??**. Kun jij vinden hoe je nu met zwart kunt ontsnappen met remise?

02

In *diagram 02* staat wit 3 pionnen voor en zou gewoon met de b-pion kunnen promoveren. Er is niets te doen tegen 1. b6 2. b7 en 3. b8D.

Wit speelde **1. h4??**. Een enorme blunder want ook nu kan zwart ontsnappen met remise. Kun jij de verrassende zet van zwart vinden?

Nu een iets moeilijkere!

In *diagram 03* heeft wit net 1. Pf6?? gespeeld. Er dreigt 2. Dxd7#, maar zwart is eerst aan zet!

Zwart kan ook hier op een verrassende manier ontsnappen met remise.

Kun jij ontdekken welke zet zwart nu moet spelen?

Goed onthouden dus, geef nooit op en blijf altijd zoeken naar kansen!

Tot de volgende keer maar weer.

03

VAN KLEUR VERANDEREN

Je ziet hieronder vier stellingen waar iets fout is gegaan bij het opzetten. Eigenlijk moest zwart in alle vier de stellingen mat staan, maar dat is nu helaas nog nergens het geval.

01

02

In iedere stelling is er één stuk van zwart dat eigenlijk wit had moeten zijn. Kun jij vinden welk stuk van kleur moet veranderen zodat zwart mat komt te staan?

03

04

05

06

ANTWOORDEN

01. _____

02. _____

03. _____

04. _____

05. _____

06. _____

WAT EEN PARTIJ!

Een van de belangrijkste regels in het schaken is dat je je Koning in het begin van een schaakpartij meestal veilig moet verstoppen achter een aantal pionnen door te rokeren. Als je dat niet doet kan het snel fout aflopen. Dat geldt ook voor de beste schaker van de wereld, Magnus Carlsen. Kijk maar mee hoe dat ging.

Magnus Carlsen speelde met wit tegen Richard Rapport.

Wit heeft behoorlijk wat zetten gedaan met zijn pionnen en nog weinig stukken ontwikkeld. Dat geeft zwart de kans om meteen met 6. ..., e5! heel actief te spelen.

Alle zwarte stukken kunnen nu volop meedoen.

Wit speelde zojuist 14. Tad1? maar had hier toch echt moeten rokeren. De witte Koning staat immers nog steeds in het midden terwijl de zwarte Torens gebruik kunnen maken van de open e-lijn.

De zwarte Koning staat ondertussen ook al heel veilig achter zijn pionnen.

Met 16. Pg5? gooit wit zijn laatste kans om te rokeren weg.

Richard Rapport ziet heel goed dat hij nu snel moet overgaan tot actie en snel moet gaan aanvallen.

Na 16. ..., Pf4 17. Df3 vervolgde Rapport met 17. ..., Db5!

Een stelling om eens rustig naar te kijken. De zwarte Dame zorgt er op b5 voor dat wit niet kan rokeren en de witte Koning dus in het midden moet blijven.

Als wit 18. Pxe4 speelt volgt 18. ..., dxe4. Na 19. Dg4 (anders geeft zwart mat met De2), h5 gaat de Dame verloren of geeft zwart mat.

05

Na **18. g3** speelde zwart een misschien verrassende zet, want hij speelde niet het Paard weg naar een veilig veld.

In plaats daarvan volgde een tegenaanval. Zwart speelde **18. ..., f6**.

Omdat het witte Paard geen veilig veld meer heeft om naar te vluchten volgde er een ruil.

06

Deze ruil is echter in het voordeel van zwart zoals al snel bleek.

Na **19. gxf4, fxg5** **20. fxg5** vervolgde zwart met **20. ..., Tf8!**

Nu de tweede zwarte Toren ook mee gaan doen met de aanval is wit hopeloos verloren.

07

Wit speelde **21. Dg2**.

Zwart vervolgde zijn aanval met **21. ..., Tfe8**.

Wit speelde **22. Df1**.

08

Na **22. ..., Dxb2** speelde wit nog **23. Td2** maar gaf ook meteen op want zwart kan nu geforceerd winnen met een fraaie mataanval.

Zwart wint door **23. ..., Txe3+ 24. fxe3, Txe3+ 25. Kd1, Db1#** (of **25. Te2, Lg3+ 26. Kd1, Td3+ 27. Td2, Dxd2#**).

Volgende keer zal Magnus Carlsen denk ik toch wel wat eerder rokeren en zijn Koning in veiligheid brengen.

WIST JE DAT ...

Van 20 november tot 15 december de huidige wereldkampioen schaken Ding Liren (China) en zijn uitdager Gukesh Dommaraju (India) om het wereldkampioenschap gaan spelen. Ze spelen 14 partijen tegen elkaar in Singapore.

1

Zwart heeft net de Toren naar c5 gespeeld. Hoe kan wit nu ontsnappen aan verlies van deze partij?

Wit speelt:

1. _____

4 TACO'S DE

Deze keer heb ik in "de 4 Taco's" vier stellingen waar wit iedere keer eigenlijk verloren staat, maar na een minder goede zet van zwart ineens de kans krijgt om te ontsnappen aan verlies.

Kun jij in ieder van deze stellingen de juiste zet voor wit vinden?

2

Het ziet er vrij hopeloos uit voor wit, maar met welke zet ontsnapt wit en bereikt remise?

1. _____

3

Wit lijkt verloren te staan, maar met de juiste zet bereikt wit alsnog remise.

1. _____

4 TACO'S DE

De antwoorden staan op pagina 34.

Zwart heeft net de pion naar h5 gespeeld en wit lijkt hopeloos verloren. Zie jij de zet waarmee wit ontsnapt en remise bereikt?

1. _____

4

OPLOSSINGEN

10

OPENINGEN ZOEKEN

Y	S	T	H	J	E	O	B	H	K	K	D	D	Q	I
Z	I	C	S	I	C	I	L	I	A	A	N	S	N	K
F	E	V	H	W	S	A	S	J	S	U	N	K	T	Y
S	L	K	W	O	E	G	S	L	A	V	I	S	C	H
V	Q	N	S	O	T	E	P	X	W	L	P	D	C	T
R	C	F	J	D	M	S	N	K	K	V	Z	T	W	D
U	G	X	M	U	Q	U	X	S	S	P	A	A	N	S
S	P	V	Q	F	M	V	E	N	G	E	L	S	J	M
S	S	D	H	O	L	L	A	N	D	S	I	I	F	K
I	U	C	A	T	A	L	A	A	N	S	O	K	W	Z
S	Z	A	Z	V	E	E	P	L	P	P	O	H	O	Y
C	X	D	J	J	Q	G	T	D	P	A	G	Z	A	U
H	B	S	C	A	N	D	I	N	A	V	I	S	C	H
Q	N	R	E	T	K	G	H	E	Q	F	R	A	N	S
R	B	L	O	H	I	T	A	L	I	A	A	N	S	D

12

VEEL LEREN MET WEINIG STUKKEN

1. Th3+, want na 1. ..., Kxe4 2. Th4+ wint wit de zwarte Toren.
1. Ta6+, want na 1. ..., Dxa6 2. Th6+ wint wit de zwarte Dame.
1. Pg7+, want na 1. ..., Pxd7 2. h6 gaat de witte pion promoveren.
1. Ph7, want na 1. ..., Ta6+ 2. Pf6+, Txf6+ 3. Kxf6, Kh7 4. Kf7 gaat de witte pion promoveren.
1. Lh6+, want na 1. ..., Kf7 2. Lg7 wint wit de zwarte Loper.
1. Ld5+, want na 1. ..., Kxd5 2. Df7+ wint wit de zwarte Dame.

WIST JE DAT ...

We op steeds meer plaatsen schaaktafels buiten hebben staan en dat je op <https://www.eerbeekseschaakclub.nl/schaaktafels.html> kunt vinden of er ook een bij jou een schaaktafel in de buurt is.

15

MAT IN ?

1. 1. Pe6+, Kh5 2. Pf6#	2 punten
2. 1. Lxg7#	1 punt
3. 1. Tc6+, Kd7 2. Dd5#	2 punten
4. 1. Dxf7+, Kxf7 2. Lc4+, Dd5 3. Lxd5#	3 punten
5. 1. Dh1#	1 punt
6. 1. Tf2, Kd1 2. Tb1#	2 punten
7. 1. Pe7+, Kh8 2. Pg6+, hxg6 3. hxg3#	3 punten
8. 1. Dxd5+, Kxd5 2. Lf3#	2 punten

18

SPEUREN MET SOPHIE

1. Txf6?? (goed was 1. Tc4+, Pf4 2. Dh3#), Pf2+ 2. Txf2, Txxg1+ 3. Kxxg1 pat.
1. h4?? (goed was 1. b6), Dh3+ 2. Kxxh3 (2. Kg1??, Dg2#) pat.
1. ..., Td3+!! 2. Dxd3 (2. Kg4, Dd1+), De3+!! 3. Dxe3 pat.

19

VAN KLEUR VERANDEREN

1. de zwarte pion op g4	4. de zwarte pion op f5
2. de zwarte Toren op g8	5. de zwarte Paard op f6
3. de zwarte Loper op g7	6. de zwarte pion op b5

22

DE 4 TACO'S

1. Kxxh4! want na 1. ..., Txxg5 is het pat.
1. Tb1!! want na 1. ..., Txxb1 is het pat.
1. Dc8+!! want na 1. ..., Dxc8 is het pat.
1. Dh6+!! want na 1. ..., Kxxh6 of 1. ..., gxxh6 is het pat.

WIST JE DAT ...

Magnus Carlsen van juli 2018 tot oktober 2020 maar liefst 125 partijen achter elkaar ongeslagen is gebleven in partijen tegen alleen maar andere (groot-)meesters.

OEPS!

01

Soms denk je als schaker een heel slimme zet te doen, maar blijkt het eigenlijk een blunder te zijn. Zelfs als je een heel slimme zet gevonden denkt te hebben moet je nog goed kijken wat de ander allemaal kan spelen.

Heel vaak worden dan sommige zetten overgeslagen omdat je denkt dat de ander die toch nooit zou doen, maar dat kan heel erg fout aflopen.

02

In *diagram 01* is wit in de problemen omdat zijn Koning nog in het midden staat en zwart met veel stukken aanvalt. De witspeler dacht echter met zijn laatste zet een oplossing te hebben gevonden. Zijn Dame op h5 zorgt voor een penning en als wit de Dames kan ruilen dan is het eenvoudiger geworden om de aanval van zwart te overleven.

De witspeler had vermoedelijk alleen maar naar zetten als 1. ..., Le4 of 1. ..., Le6 gekeken. De zwartspeler speelde echter de verrassende zet **1. ..., Lxd3!!** (*diagram 02*). Een zet die je makkelijk over het hoofd ziet, maar die winnend is.

03

De witspeler vervolgde met **2. Dxd5** (*diagram 03*) en dacht een Dame gewonnen te hebben, maar niets is minder waar.

Of eigenlijk moet ik zeggen dat is wel waar, wit heeft een Dame gewonnen, maar zwart zet ook zonder zijn Dame nu de witte Koning mat.

Zie jij al hoe zwart nu in één zet mat kan geven?

04

Zwart speelde **2. ..., Le2#**.

Zo zie je maar weer dat je ook naar de meest onwaarschijnlijke zetten moet kijken. Het schaakbord zit vol verrassingen!

SCHAAK DOEBOEK

Een echt schaak-doeboek voor kinderen van 6-12 jaar die de schaakregels kennen. Het bevat naast schaakpuzzels, ook quizzen, kleurplaten, doolhoven en vele andere soorten activiteiten. Het boek is **volledig in kleur**, bevat **80 pagina's** en het formaat is **A4**.

Dit boek is (zonder verzendkosten) eenvoudig te bestellen op Amazon:

<https://www.amazon.nl/dp/B0CWRY2Y18>

€ 14,95

DOOR ZETTEN

Waarschijnlijk heb je al ontdekt dat het schaakspel een erg leuk spelletje is, want anders zou je vast niet een schaaktijdschrift als dit zijn gaan lezen.

„DOOR ZETTEN” is een tijdschrift dat precies voor jou is bedoeld. Voor jeugdige schakers en schaaksters die nieuwsgierig zijn om meer van het schaakspel te leren en er nog meer plezier aan te beleven.

„DOOR ZETTEN” bevat verhalen, uitleg en tips, leuke en bijzondere schaakpuzzels en verteld over originele en bijzondere manieren om samen of alleen van het schaakspel te genieten.

Uiteraard hoor ik graag jullie reacties en ik hoop dat je niet vergeet ook anderen te vertellen over „DOOR ZETTEN”.

Laat het vooral ook op school of bij je schaakclub zien, want ik weet zeker dat de schaaklessen op school of op de schaakclub nog leuker zullen worden met alles wat er in „DOOR ZETTEN” is te lezen.

Huub van der Logt
Schaak maar raak! Academy

SCHAAK MAAR RAAK!
ACADEMY

Bloemersmastraat 40
9822 AD Niekerk

06 30796868

info@schaakmaarraak.nl

www.schaakmaarraak.nl